ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΤΟΜΕΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ, ΗΛΕΚΤΡΟΟΠΤΙΚΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Καθ. Η. Ν. Γλύτσης, Τηλ.: 210-7722479 - *e-mail:* eglytsis@central.ntua.gr - *www:* http://users.ntua.gr/eglytsis/

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ Α
ΣΕΙΡΑ ΑΣΚΗΣΕΩΝ No. 3

Ασκήσεις για εξάσκηση: No. 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10

Ασκήσεις για παράδοση: No. 11, 12, 13, 14

Ημερομηνία Παράδοσης: 19 Μαΐου 2025

Άσκηση 1:

Να βρεθούν οι φασιθέτες των κάτωθι χρονομεταβλητών σημάτων:

(α) $z(t) = 3\cos[2\pi 30t - \pi/4]$

(β) $z(x,t) = 4\exp[-3x]\sin[\omega t - \pi/6]$

(γ) $z(t) = 2\sin[\omega t + \pi/3] + 3\cos[\omega t - \pi/6]$

Να βρεθούν οι στιγμιαίες συνημιτονοειδείς συναρτήσεις των κάτωθι φασιθετών:

(δ) $Z = \sqrt{j}\,6\exp[j\pi/4]$

(ε) $Z = 3 - j\,4$

(στ) $Z = -3\exp[j\pi/3]$

Άσκηση 2:

Ο φασιθέτης του ηλεκτρικού πεδίου ενός επιπέδου κύματος που διαδίδεται σε ένα ομογενές, ισότρο-πο, γραμμικό, και μή μαγνητικό υλικό δίδεται από την εξίσωση:

$$\vec{E} = E_0\left(\hat{\imath}_x + \hat{\imath}_y - \hat{\imath}_z\right)\exp[-j\frac{2\omega}{c}(\frac{x}{\sqrt{6}} + \frac{y}{\sqrt{6}} + \frac{2z}{\sqrt{6}})]$$

όπου E_0 είναι πραγματική σταθερά (σε Volts/meter), $\omega = 2\pi f$, όπου f είναι η συχνότητα του επιπέδου κύματος, και c είναι η ταχύτητα του φωτός στο κενό. Να βρεθούν:

(α) Η σχετική επιτρεπτότητα του υλικού,

(β) Το κυματοδιάνυσμα,

(γ) Η κυματική αντίσταση του υλικού, και

(δ) Το διάνυσμα Poynting που ορίζεται ως $(1/2)\mathrm{Re}\{\vec{E}\times\vec{H}^*\}$ όπου ο " * " συμβολίζει το συζυγές μι-γαδικό. Το διάνυσμα Poynting εκφράζει την ισχύ ανά μονάδα επιφανείας (σε W/m^2) που μεταφέρει το κύμα.

Άσκηση 3:

Η ένταση του μαγνητικού πεδίου ενός κύματος που διαδίδεται κατά την θετική διεύθυνση του άξονος y μέσα σε θαλασσινό νερό ($\varepsilon_r = 80$, $\mu_r = 1$, $\sigma = 4$ S/m) δίδεται από την εξίσωση

$$\vec{H} = \vec{H}(y=0,t) = \hat{\imath}_x 0.1\sin\left[10^{10}\pi t - \frac{\pi}{3}\right] \quad \text{(A/m)}$$

για $y = 0$.

(α) Να προσδιορισθούν ο συντελεστής απόσβεσης του κύματος, ο συντελεστής διάδοσης του κύμα-τος, η κυματική αντίσταση του θαλασσινού νερού, η φασική ταχύτητα του κύματος, το μήκος κύματος στο θαλασσινό νερό, και το βάθος διείσδυσης του κύματος μέσα στο θαλασσινό νερό.

(β) Να βρεθεί σε ποιά απόσταση το πλάτος της έντασης του μαγνητικού πεδίου είναι 0.01 A/m.

(γ) Να γραφούν οι στιγμιαίες (δηλαδή με εξάρτηση χρόνου) εκφράσεις της έντασης του ηλεκτρικού και του μαγνητικού πεδίου στην θέση $y = 0.5$ meters.

Άσκηση 4:

Ένα επίπεδο κύμα με φασιθέτη ηλεκτρικού πεδίου, $\vec{E} = E_0[2\hat{\imath}_x - j\hat{\imath}_y]\exp(-j\beta z)$, διαδίδεται στον αέρα κατά την διεύθυνση του θετικού άξονα z και προσπίπτει σε ένα τέλειο αγωγό όπως φαίνεται στο κάτωθι σχήμα. E_0 και β είναι πραγματικές σταθερές. Στον αέρα η επιτρεπτότητα και η διαπερατότητα είναι ε_0 και μ_0 αντίστοιχα. Η διαχωριστική επιφάνεια μεταξύ του αέρα και του τέλειου αγωγού είναι το επίπεδο $z = 0$. Η συχνότητα του κύματος είναι ω. (α) Να προσδιοριστεί πλήρως η σταθερά β καθώς και η πόλωση του προσπίπτοντος κύματος. (β) Να προσδιορισθεί πλήρως το ανακλώμενο από τον τέλειο αγωγό ηλεκτρικό και μαγνητικό πεδίο καθώς και η πόλωση του. (γ) Να προσδιορισθεί η στιγμιαία έκφραση του ολικού ηλεκτρικού πεδίου στο αέρα ($z < 0$). (δ) Να προσδιορισθεί η στιγμιαία επαγόμενη επιφανειακή πυκνότητα ρεύματος και πυκνότητας ηλεκτρικού φορτίου πάνω στη διαχωριστική επιφάνεια.

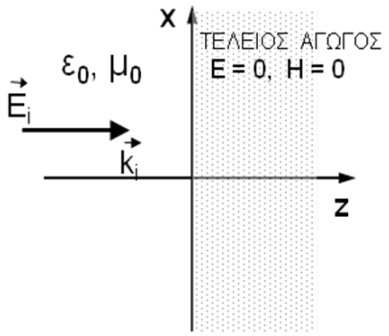

Άσκηση 5:

Στο κάτωθι σχήμα δίδεται ένας συμμετρικός διηλεκτρικός κυματαγωγός κατάλληλος για κυματοδήγηση οπτικών σημάτων. Ο κυματοδηγός είναι ομοιόμορφος στην διεύθυνση του άξονος y. Ο φασιθέτης του ηλεκτρικού πεδίου δίδεται ανάλογα με την περιοχή (συνάρτηση του x) από τις ακόλουθες εξισώσεις:

$$\vec{E} = \hat{\imath}_y E_c \exp\left[-\gamma_c\left(x - \frac{h}{2}\right)\right]\exp(-j\beta z) \qquad \frac{h}{2} < x < \infty$$

$$\vec{E} = \hat{\imath}_y E_f \cos(k_f x)\ \exp(-j\beta z) \qquad -\frac{h}{2} < x < \frac{h}{2}$$

$$\vec{E} = \hat{\imath}_y E_c \exp\left[+\gamma_c\left(x + \frac{h}{2}\right)\right]\exp(-j\beta z) \qquad -\infty < x < -\frac{h}{2}$$

Όπου $k_f = (k_0^2 n_f^2 - \beta^2)^{1/2}$, $\gamma_c = (\beta^2 - k_0^2 n_c^2)^{1/2}$, $k_0 = \omega/c$, με ω = γωνιακή συχνότητα του πεδίου και c = ταχύτητα του φωτός στο κενό, $n_c^2 = \varepsilon_c / \varepsilon_0$, $n_f^2 = \varepsilon_f / \varepsilon_0$, και ε_0 η επιτρεπτότητα του κενού.

(α) Να βρεθεί ο φασιθέτης του μαγνητικού πεδίου. (β) Να βρεθούν οι σχέσεις μεταξύ των E_c, E_f, k_f, γ_c, και β, ώστε το ηλεκτρικό και το μαγνητικό πεδίο να αποτελούν λύση των εξισώσεων του Maxwell και να ικανοποιούν τις οριακές συνθήκες του προβλήματος. Να βρεθεί η εξίσωση από την οποία μπορεί να προσδιορισθεί η σταθερά β. Σχολιάστε τις λύσεις αυτής της εξίσωσης χωρίς να επιλύσετε την εξίσωση αν $k_0 n_c < \beta < k_0 n_f$. (γ) Να βρεθεί το στιγμαίο ηλεκτρικό πεδίο παντού στο χώρο. (δ) Να βρεθούν οι χρονικοί μέσοι όροι των διανυσμάτων Poynting παντού στο χώρο.

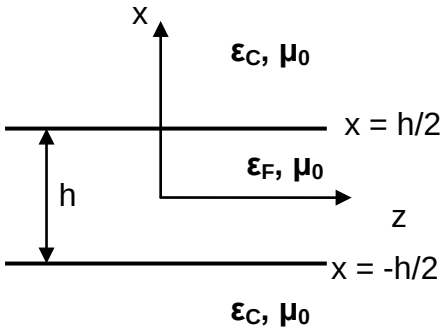

Άσκηση 6:

Ένα επίπεδο κύμα με φασιθέτη μαγνητικού πεδίου, $\vec{H}_i = 100\hat{\imath}_y\, exp\,[-j(50x + 50\sqrt{3}z)]$(A/m), διαδίδεται στον αέρα κατά την διεύθυνση που φαίνεται στο σχήμα και προσπίπτει πάνω σε επίπεδο διηλεκτρικό με επιτρεπτότητα $\varepsilon_2=9\varepsilon_0$ και διαπερατότητα $\mu_2=\mu_0$. Στον αέρα η επιτρεπτότητα και η διαπερατότητα είναι ε_0 και μ_0 αντίστοιχα. Η διαχωριστική επιφάνεια μεταξύ του αέρα και του διηλεκτρικού είναι το επίπεδο $z = 0$. Η ταχύτητα του φωτός στο κενό είναι c ≈ 300000 km/sec.

(α) Να προσδιοριστεί πλήρως το μήκος κύματος, η συχνότητα σε GHz, η γωνία πρόσπτωσης, καθώς και η πόλωση του προσπίπτοντος κύματος.

(β) Να προσδιορισθεί πλήρως το ανακλώμενο ηλεκτρικό πεδίο καθώς και η πόλωση του.

(γ) Να προσδιορισθεί πλήρως το διαθλώμενο ηλεκτρικό πεδίο καθώς και η πόλωση του.

(δ) Να προσδιοριστεί η στιγμιαία τιμή του μαγνητικού πεδίου στην περιοχή $z > 0$.

(ε) Να βρεθεί ο χρονικός μέσος όρος του διανύσματος Poynting στην περιοχή $z > 0$.

(στ) Να βρεθεί το ποσοστό της προσπίπτουσας ισχύος που ανακλάται και το ποσοστό που διαθλάται.

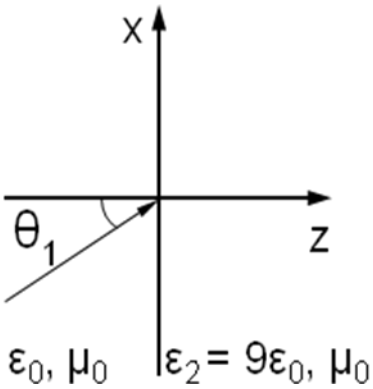

Εξισώσεις Fresnel

$$r_{TE} = r_\perp = \frac{E_r}{E_i} = \frac{Z_1\cos\theta_2 - Z_2\cos\theta_1}{Z_1\cos\theta_2 + Z_2\cos\theta_1}$$

$$t_{TE} = t_\perp = \frac{E_t}{E_i} = \frac{2Z_2\cos\theta_1}{Z_1\cos\theta_2 + Z_2\cos\theta_1}$$

$$r_{TM} = r_\parallel = \frac{E_r}{E_i} = \frac{Z_1\cos\theta_1 - Z_2\cos\theta_2}{Z_1\cos\theta_1 + Z_2\cos\theta_2}$$

$$t_{TM} = t_\parallel = \frac{E_t}{E_i} = \frac{2Z_2\cos\theta_1}{Z_1\cos\theta_1 + Z_2\cos\theta_2}$$

Άσκηση 7:

Δύο απέραντες πλάκες πάχους d_1 και d_2 αντίστοιχα διαρρέονται από ρεύματα χωρικής πυκνότητας $\vec{J}_1 = J_{01}\cos[\pi(x+a)/d_1]\hat{\imath}_y$ και $\vec{J}_2 = -J_{02}\cos[\pi(x-b)/d_2]\,\hat{\imath}_y$. Στο επίπεδο $x = 0$ βρίσκεται επιφανειακή πυκνότητα ρεύματος $\vec{K} = K_0\,\hat{\imath}_y$. Ο χώρος έχει παντού διαπερατότητα μ_0. Τα μέσα των δύο πλακών βρίσκονται σε αποστάσεις a και b από τον άξονα y.

(α) Να προσδιορισθεί η σχέση μεταξύ των J_{01}, J_{02}, και K_0 ώστε το μαγνητικό πεδίο να είναι μηδενικό στο $x = \pm\infty$.

(β) Να προσδιορισθεί το μαγνητικό πεδίο στην περιοχή $-a-d_1/2 < x < b+d_2/2$ όταν ισχύει το (α).

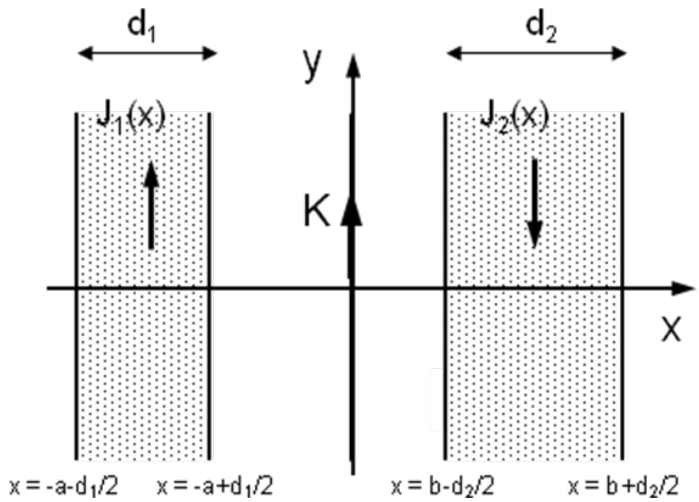

Άσκηση 8:

Μια άπειρη επίπεδη ρευματική κατανομή έχει χρονικά μεταβαλλόμενη επιφανειακή πυκνότητα ρεύματος, $\vec{K} = \hat{\imath}_x K_0 \cos(\omega t + \varphi)$ και βρίσκεται στο επίπεδο $z = 0$ όπως φαίνεται στο σχήμα. Σε απόσταση d δεξιά από την κατανομή ρεύματος βρίσκεται ένας άπειρος επίπεδος τέλειος αγωγός παράλληλος με το επίπεδο του επιφανειακού ρεύματος. Ο χώρος παντού χαρακτηρίζεται από επιτρεπτότητα ε_0 και διαπερατότητα μ_0.

(α) [3%] Να βρεθούν οι δυνατές λύσεις του ηλεκτρομαγνητικού πεδίου (με την μορφή φασιθετών ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου) στις περιοχές δεξιά (περιοχές 2 και 3) και αριστερά (περιοχή 1) από το ρευματοφόρο επίπεδο.

(β) [2%] Να βρεθεί ο φασιθέτης του επαγόμενου επιφανειακού ρεύματος και ο φασιθέτης του επαγόμενου επιφανειακού φορτίου πάνω στον τέλειο αγωγό.

(γ) [5%] Να βρεθούν οι τιμές της απόστασης d που μεγιστοποιούν την διαδιδόμενη ισχύ στην περιοχή 1 ($z < 0$). Για ποιές τιμές της d η διαδιδόμενη ισχύς στην περιοχή 1 ελαχιστοποιείται? Να δείξετε ότι το ο χρονικός μέσος όρος του διανύσματος Poynting στην περιοχή 2 είναι μηδενικός.

(δ) [5%] Να γίνει η γραφική παράσταση του στιγμιαίου ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου την χρονική στιγμή $t = 0$ για $d = 0.125\lambda$, 0.250λ, και 0.500λ όπου $\lambda = c/\nu$ ($\nu = \omega/2\pi$), $K_0 = 1$A/m, και $\varphi = 45$deg. (οι γραφικές παραστάσεις πρέπει να γίνουν με κάποιο λογισμικό και ΟΧΙ με το χέρι!).

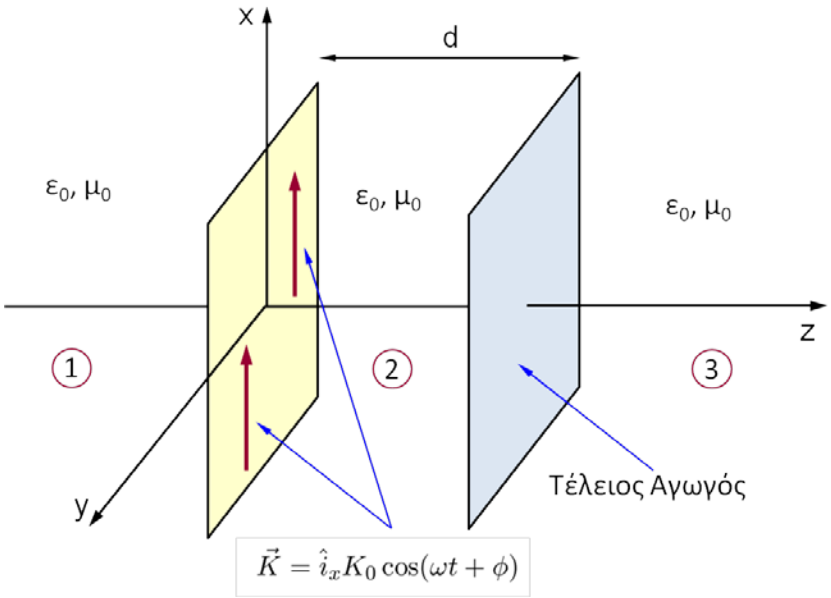

Άσκηση 9:

Ένα TM πολωμένο (παράλληλη πόλωση με πλάτος ηλεκτρικού πεδίου E_0) επίπεδο κύμα και μήκος κύματος στο κενό λ_0 = 1μm = 10^{-6} m, διαδίδεται σε μη μαγνητικό διηλεκτρικό με σχετική επιτρεπτότητα ε_r = 2.25 και προσπίπτει υπό γωνία θ = 55° στον αέρα όπως φαίνεται στο κάτωθι σχήμα. Στον αέρα η επιτρεπτότητα είναι $\varepsilon_0 = 8.854\times10^{-12}$ *F/m* και η διαπερατότητα $\mu_0 = 4\pi\times10^{-7}$ *H/m*. Η διαχωριστική επιφάνεια μεταξύ του διηλεκτρικού και του αέρα είναι το επίπεδο $x = 0$. Η ταχύτητα του φωτός στον αέρα είναι $c \approx 3\times10^8$ *m/s*.

(α) Να προσδιορισθεί το στιγμιαίο ηλεκτρικό πεδίο του προσπίπτοντος επιπέδου κύματος. Να προσδιορίσετε αριθμητικά στο σύστημα SI οτιδήποτε μέγεθος είναι εφικτό.

(β) Να προσδιορισθεί η στιγμιαία έκφραση του ανακλώμενου ηλεκτρικού πεδίου. Ποια είναι η φασική διαφορά μεταξύ του προσπίπτοντος και του ανακλώμενου ηλεκτρικού πεδίου; Να προσδιορίσετε αριθμητικά στο σύστημα SI ότι είναι εφικτό.

(γ) Να προσδιορισθεί ο φασιθέτης και η στιγμιαία έκφραση του ηλεκτρικού πεδίου στον αέρα. Να προσδιορίσετε αριθμητικά στο σύστημα SI ότι είναι εφικτό.

(δ) Να προσδιοριστεί το μιγαδικό διάνυσμα **Poynting** στον αέρα. Να προσδιορισθεί ο χρονικός μέσος όρος της *x* συνιστώσας του διανύσματος **Poynting** στον αέρα.

(ε) [Να προσδιορισθούν τα ποσοστά (αριθμητικά) της ανακλώμενης και διαθλώμενης ισχύος.

(στ) Να γίνουν οι γραφικές παραστάσεις του συντελεστή ανάκλασης, του συντελεστή διάδοσης, της ανακλώμενης και της διαθλώμενης ισχύος σαν συνάρτηση της γωνίας πρόσπτωσης θ ($0 \le \theta < 90°$) για TE και για TM πολώσεις. Επειδή οι συντελεστές ανάκλασης και διάδοσης είναι μιγαδικοί θα πρέπει να γίνουν ξεχωριστά οι γραφικές παραστάσεις τόσο του μέτρου τους όσο και της φάσης τους (**όλες οι γραφικές παραστάσεις πρέπει να γίνουν με κάποιο λογισμικό και ΟΧΙ με το χέρι!**).

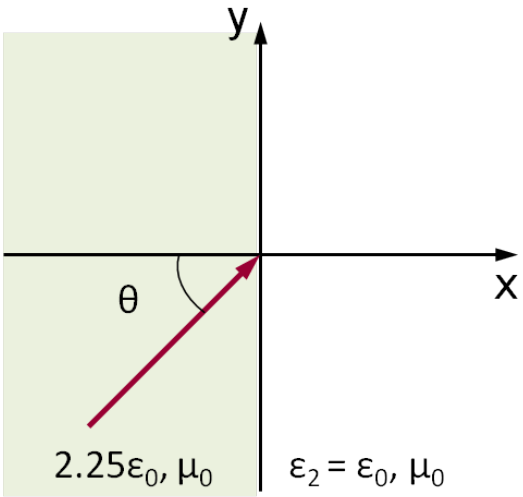

Εξισώσεις Fresnel

$$r_{TE} = r_\perp = \frac{E_r}{E_i} = \frac{Z_2\cos\theta_1 - Z_1\cos\theta_2}{Z_2\cos\theta_1 + Z_1\cos\theta_2}$$

$$t_{TE} = t_\perp = \frac{E_t}{E_i} = \frac{2Z_2\cos\theta_1}{Z_2\cos\theta_1 + Z_1\cos\theta_2}$$

$$r_{TM} = r_\parallel = \frac{E_r}{E_i} = \frac{Z_1\cos\theta_1 - Z_2\cos\theta_2}{Z_1\cos\theta_1 + Z_2\cos\theta_2}$$

$$t_{TM} = t_\parallel = \frac{E_t}{E_i} = \frac{2Z_2\cos\theta_1}{Z_1\cos\theta_1 + Z_2\cos\theta_2}$$

Άσκηση 10:

Μια άπειρη επίπεδη ρευματική κατανομή έχει χρονικά μεταβαλλόμενη επιφανειακή πυκνότητα ρεύματος, $\vec{K} = -\hat{\imath}_x K_0 \cos(\omega t)$ και βρίσκεται στο επίπεδο $z = 0$ όπως φαίνεται στο σχήμα. Σε απόσταση d_1 επάνω από την κατανομή ρεύματος και σε απόσταση d_2 κάτω από την κατανομή, βρίσκονται άπειροι επίπεδοι τέλειοι αγωγοί παράλληλοι με το επίπεδο του επιφανειακού ρεύματος. Ο χώρος μεταξύ $0 < z < d_1$ χαρακτηρίζεται από επιτρεπτότητα ε_1 και διαπερατότητα μ_1 και ο χώρος μεταξύ $-d_2 < z < 0$ χαρακτηρίζεται από επιτρεπτότητα ε_2 και διαπερατότητα μ_2.

(α) [8%] Να βρεθούν οι δυνατές λύσεις του ηλεκτρομαγνητικού πεδίου (με την μορφή φασιθετών ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου) παντού στον χώρο. Οι άγνωστοι συντελεστές να προσδιοριστούν μέσω ενός συστήματος γραμμικών εξισώσεων. Να προσδιοριστεί ο πίνακας του γραμμικού συστήματος.

(β) [2%] Να βρεθούν οι φασιθέτες των επαγόμενων επιφανειακών ρευμάτων και φορτίων πάνω στους τέλειους αγωγούς.

Από το σημείο αυτό τα αριθμητικά δεδομένα είναι: $K_0 = \frac{1A}{m}$, $d_1 = d_2 = 1$m, $\varepsilon_1 = \varepsilon_0 = \varepsilon_2$, και $\mu_1 = \mu_0 = \mu_2$. Για απλούστευση των αριθμητικών αποτελεσμάτων θεωρείστε ότι η ταχύτητα του φωτός στο κενό είναι c = 3×10^8m/s.

(γ) [10%] Να γίνει η γραφική παράσταση του μέτρου της ορίζουσας του πίνακα Α σαν συνάρτηση της συχνότητας f ($\omega=2\pi f$) με την συχνότητα να μεταβάλλεται μεταξύ 1GHz-1.5GHz (1GHz = 10^9 Hz). Χρησιμοποιήσετε πολλά σημεία στο διάστημα των συχνοτήτων (**τουλάχιστον 2000**). Παρατηρείστε τις συχνότητες για τις οποίες η ορίζουσα του πίνακα Α μηδενίζεται. Μετά να γίνει γραφική παράσταση της απόλυτης τιμής του πλάτους του κύματος της περιοχής 2 ($z < 0$), $|E_{2+}|$, που αντιστοιχεί στο κύμα που οδεύει στα θετικά z. Θα παρατηρήσετε κάποιους συντονισμούς. Παρατηρήσετε την συσχέτιση μεταξύ των συντονισμών και των μηδενισμών της ορίζουσας του πίνακα Α. Εξετάσετε γιατί συμβαίνουν οι συντονισμοί και προβλέψετε θεωρητικά τις συχνότητες αυτών των συντονισμών.

(δ) [5%] Τώρα υποθέσετε ότι η συχνότητα λειτουργίας είναι $f = 1.15$GHz. Να γίνει η γραφική παράσταση τόσο του ηλεκτρικού όσο και του μαγνητικού πεδίου (των φασιθετών τους – επομένως του πραγματικού και φανταστικού μέρους των) μεταξύ $-d_2 < z < d_1$. Να επαναληφθεί στην περίπτωση που η συχνότητα λειτουργίας αντιστοιχεί στην πρώτη συχνότητα μηδενισμού της ορίζουσας του πίνακα Α.

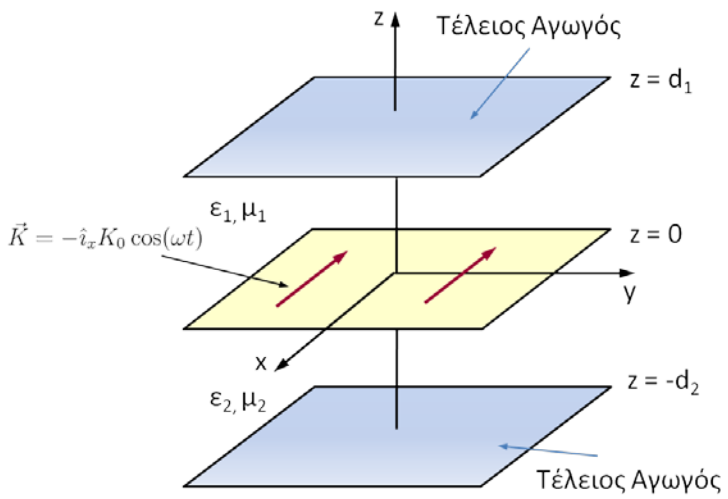

Άσκηση 11: (Αυτή η άσκηση είναι προς παράδοση) [25%]

Ένα επίπεδο κύμα (με μήκος κύματος στο κενό λ_0 =1.0μm), προσπίπτει υπό γωνία Brewster (για μη μαγνητικά υλικά) θ πάνω σε επίπεδο διηλεκτρικό με επιτρεπτότητα $\varepsilon_2=5\varepsilon_0$ και διαπερατότητα $\mu_2=\mu_0$ όπως φαίνεται στο κάτωθι σχήμα. Η ταχύτητα του φωτός στο κενό είναι $c \approx 3 \times 10^8$ m/s. Το επίπεδο κύμα αρχικά διαδίδεται στην περιοχή με επιτρεπτότητα ε_0 και διαπερατότητα μ_0. Ο φασιθέτης της έντασης του ηλεκτρικού πεδίου του κύματος δίδεται από την σχέση:

$$\vec{E} = [2\cos\theta\, \hat{\imath}_x - j3\hat{\imath}_y - 2\sin\theta\hat{\imath}_z\,]\exp\,(-j\vec{k}\cdot\vec{r}), \quad (\text{σε V/m})$$

όπου $\vec{k}$ το κυματοδιάνυσμα, και $\vec{r}$ το διάνυσμα θέσης.

(α) [1%] Να προσδιορισθεί το κυματοδιάνυσμα $\vec{k}$ στο σύστημα αναφοράς *xyz* του σχήματος. Να υποθέσετε ότι το κυματοδιάνυσμα δεν έχει *y*-συνιστώσα.

(β) [4%] Να προσδιορισθούν οι φασιθέτες της έντασης του ηλεκτρικού πεδίου τόσο του ανακλωμένου όσο και του διαδιδομένου επιπέδου κύματος. Οι φασιθέτες να εκφρασθούν στο σύστημα αναφοράς *xyz* του σχήματος.

(γ) [3%] Να προσδιορισθεί ο φασιθέτης του ολικού μαγνητικού πεδίου στην περιοχή $z < 0$. ($Z_0 \approx 377\Omega$)

(δ) [4%] Να προσδιοριστεί η πόλωση του προσπίπτοντος, του ανακλώμενου, και του διαδιδόμενου κύματος. Εξηγήστε την απάντησή σας με σαφήνεια για να πιστωθείτε τους βαθμούς του ερωτήματος.

(ε) [3%] Να βρεθούν τα ποσοστά της ανακλώμενης και διαδιδόμενης ισχύος.

(στ) [10%] Να γίνει η γραφική παράσταση των ποσοστών της ανακλώμενης και της διαδιδόμενης ισχύος σαν συνάρτηση της γωνίας θ ($0 \le \theta \le 90$) (**όλες οι γραφικές παραστάσεις πρέπει να γίνουν με κάποιο λογισμικό και ΟΧΙ με το χέρι!**).

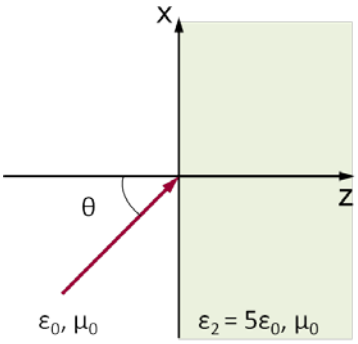

Εξισώσεις Fresnel

$$r_{TE} = r_\perp = \frac{E_r}{E_i} = \frac{Z_2\cos\theta_1 - Z_1\cos\theta_2}{Z_2\cos\theta_1 + Z_1\cos\theta_2}$$

$$t_{TE} = t_\perp = \frac{E_t}{E_i} = \frac{2Z_2\cos\theta_1}{Z_2\cos\theta_1 + Z_1\cos\theta_2}$$

$$r_{TM} = r_\parallel = \frac{E_r}{E_i} = \frac{Z_1\cos\theta_1 - Z_2\cos\theta_2}{Z_1\cos\theta_1 + Z_2\cos\theta_2}$$

$$t_{TM} = t_\parallel = \frac{E_t}{E_i} = \frac{2Z_2\cos\theta_1}{Z_1\cos\theta_1 + Z_2\cos\theta_2}$$

Άσκηση 12: (Αυτή η άσκηση είναι προς παράδοση) [25%]

Μια άπειρη επίπεδη ρευματική κατανομή έχει χρονικά μεταβαλλόμενη επιφανειακή πυκνότητα ρεύματος, $\vec{K} = \hat{\imath}_z K_0 \cos(\omega t - \beta z)$ και βρίσκεται στο επίπεδο $y = 0$ όπως φαίνεται στο σχήμα. Ο χώρος στην περιοχή 1 χαρακτηρίζεται από επιτρεπτότητα ε_0 και διαπερατότητα μ_0 και ο χώρος στην περιοχή 2 χαρακτηρίζεται από επιτρεπτότητα ε_0 και διαπερατότητα μ_0.

(α) [3%] Να βρεθεί η στιγμιαία επιφανειακή πυκνότητα ηλεκτρικού φορτίου πάνω στο επίπεδο xz (y = 0) αν υπάρχει.

(β) [12%] Να βρεθούν οι δυνατές λύσεις του ηλεκτρομαγνητικού πεδίου (με την μορφή φασιθετών ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου) παντού στον χώρο. (*Υπόδειξη:* Μπορείτε να υποθέσετε ότι τα κυματοδιάνυσματα και το ηλεκτρικό πεδίο δεν έχουν x συνιστώσα).

(β) [5%] Να προσδιορισθεί ο χρονικός μέσος όρος του διανύσματος Poynting στις περιοχές 1 και 2.

(γ) [5%] Να προσδιοριστεί η σταθερά β ώστε στην περιοχή 2 το διάνυσμα Poynting να σχηματίζει γωνία 30 deg με τον άξονα y.

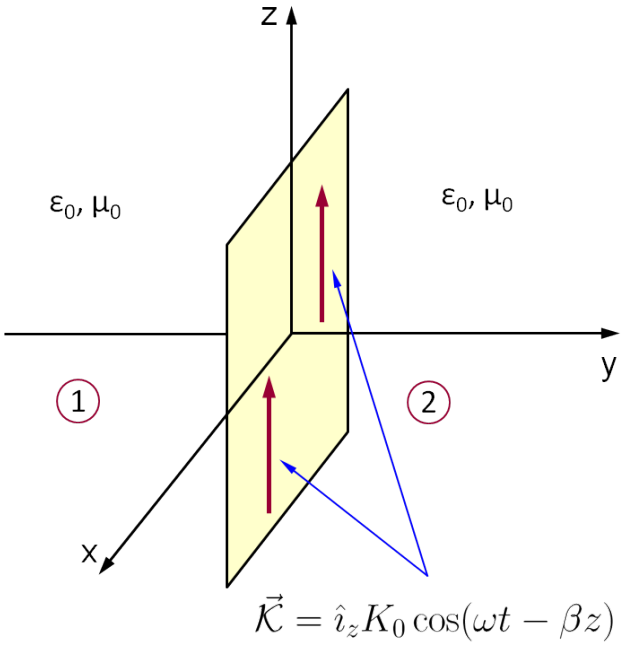

Άσκηση 13: (Αυτή η άσκηση είναι προς παράδοση) [20%]

Ένα επίπεδο κύμα γωνιακής συχνότητας ω προσπίπτει υπό γωνία θ πάνω σε επίπεδο μη μαγνητικό στρώμα διηλεκτρικού **με απώλειες**, επιτρεπτότητας ε, ειδικής αγωγιμότητας σ, και πάχους d που βρίσκεται σε επαφή με τέλειο αγωγό όπως φαίνεται στο κάτωθι σχήμα. Το προσπίπτον κύμα είναι **ΤΜ πολωμένο** με πλάτος ηλεκτρικού πεδίου E_0 (πραγματική σταθερά).

(α) **[4%]** Να προσδιορισθούν οι φασιθέτες της έντασης του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου τόσο στην περιοχή με επιτρεπτότητα ε_0 όσο και στην περιοχή του διηλεκτρικού με απώλειες. Τα πεδία να εκφραστούν σαν άθροισμα πλήρως ορισμένων επιπέδων κυμάτων με μόνους αγνώστους τους συντελεστές πλάτους των κυμάτων. Για το υλικό με απώλειες να γίνει χρήση του συντελεστού απόσβεσης α και του συντελεστή διάδοσης β.

(β) **[4%]** Να προσδιορισθούν οι εξισώσεις που καθορίζουν τους αγνώστους συντελεστές πλάτους των διαφόρων κυμάτων και να γραφούν υπό την μορφή ενός συστήματος γραμμικών εξισώσεων, Ax = b.

(γ) **[1%]** Να προσδιορισθεί πλήρως ο φασιθέτης της επιφανειακής πυκνότητας ρεύματος που επάγεται πάνω στην επιφάνεια του τέλειου αγωγού ($z = d$) σαν συνάρτηση των δεδομένων του προβλήματος.

(δ) **[1%]** Να βρεθεί και ο χρονικός μέσος όρος της δύναμης ανά μονάδα επιφανείας πάνω στον τέλειο αγωγό.

(ε) **[10%]** Τώρα θεωρείστε τις ακόλουθες παραμέτρους. $\omega = 2\pi 10^{10}$rad/sec, $\varepsilon = 5\varepsilon_0$, $\sigma = 0.2$S/m. Να γίνει η γραφική παράσταση της κανονικοποιημένης ανακλώμενης ισχύος σαν συνάρτηση της γωνίας θ_1 (0:0.1:89.99deg) για πάχος d ίσον με μισό μήκος κύματος εντός του διηλεκτρικού με απώλειες. Επιπλέον να γίνει γραφική παράσταση της κανονικοποιημένης ανακλώμενης ισχύος σαν συνάρτηση του d/λ (0:0.02:5) (όπου λ το μήκος κύματος εντός του διηλεκτρικού με απώλειες) για γωνία θ_1 = 0deg.

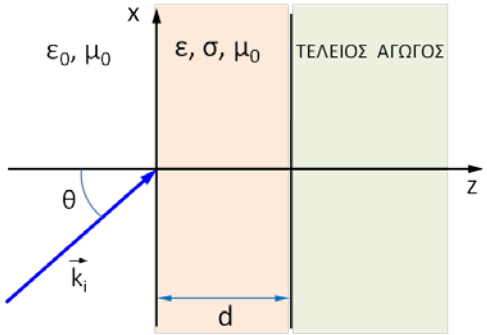

Άσκηση 14: (Αυτή η άσκηση είναι προς παράδοση) [30%]

Μια άπειρη επίπεδη ρευματική κατανομή έχει χρονικά μεταβαλλόμενη επιφανειακή πυκνότητα ρεύματος, $\vec{K} = \hat{\imath}_x K_0 \cos(\omega t)$ και βρίσκεται στο επίπεδο $z = 0$ όπως φαίνεται στο σχήμα. Σε απόσταση d αριστερά από την κατανομή ρεύματος βρίσκεται άπειρη επίπεδη διηλεκτρική πλάκα πάχους h παράλληλη με το επίπεδο του επιφανειακού ρεύματος. Η διηλεκτρική πλάκα χαρακτηρίζεται από επιτρεπτότητα ε και διαπερατότητα μ_0. Ο υπόλοιπος χώρος χαρακτηρίζεται από επιτρεπτότητα ε_0 και διαπερατότητα μ_0.

(α) **[15%]** Να βρεθούν οι δυνατές λύσεις του ηλεκτρομαγνητικού πεδίου (με την μορφή φασιθετών ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου) παντού στον χώρο. Οι άγνωστοι συντελεστές να προσδιοριστούν μέσω ενός συστήματος γραμμικών εξισώσεων. Να προσδιοριστεί ο πίνακας του γραμμικού συστήματος.

Από το σημείο αυτό τα αριθμητικά δεδομένα είναι: $K_0 = \frac{1A}{m}$, d = 50mm, $\varepsilon = 4\varepsilon_0$, και h = 25mm. Για απλούστευση των αριθμητικών αποτελεσμάτων θεωρείστε ότι η ταχύτητα του φωτός στο κενό είναι c = 3×10^8m/s.

(β) **[5%]** Να γίνει η γραφική παράσταση του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου κατά μήκος του άξονα z από $-(2\lambda_0+d+h)$ μέχρι $2\lambda_0$, όταν η συχνότητα ν = 5GHz**.** Να δοθούν οι τιμές του πλάτους του ηλεκτρικού πεδίου σε κάθε μια από τις 4 περιοχές της διάταξης.

(γ) **[5%]** Να γίνει η γραφική παράσταση του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου κατά μήκος του άξονα z από $-(2\lambda_0+d+h)$ μέχρι $2\lambda_0$, όταν η συχνότητα ν = 16.5GHz Να δοθούν οι τιμές του πλάτους του ηλεκτρικού πεδίου σε κάθε μια από τις 4 περιοχές της διάταξης.

(δ) **[5%]** Να γίνει η γραφική παράσταση του πραγματικού, φανταστικού, και μέτρου κάθε πλάτους του ηλεκτρικού πεδίου σαν συνάρτηση της συχνότητας από 5GHz έως 25GHz (θεωρήστε αρκετό αριθμό σημείων ώστε οι καμπύλες να είναι λείες).

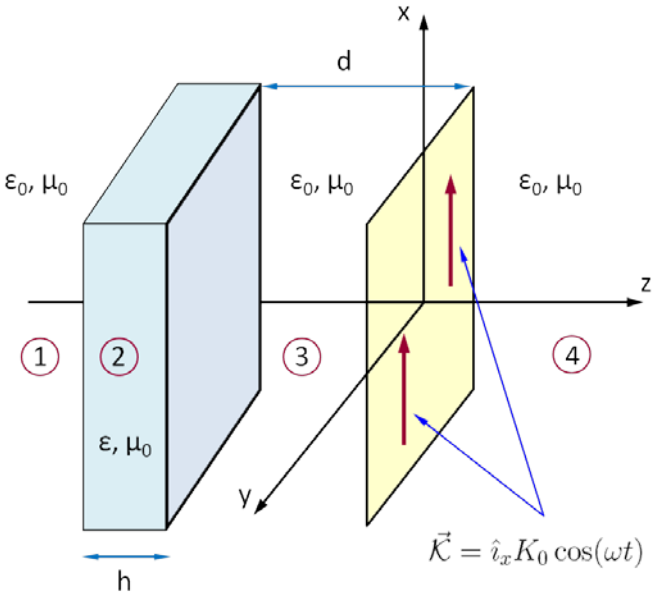

Σημείωση: Σε όσες από τις ασκήσεις για παράδοση χρησιμοποιήσετε προγράμματα (σε matlab ή σε άλλα υπολογιστικά πακέτα) θα πρέπει **υποχρεωτικά** (για να πάρετε τον βαθμό του αντιστοίχου ερωτήματος της άσκησης) στις απαντήσεις σας να συμπεριλάβετε και ένα αντίγραφο (printout) του κώδικα που έχετε χρησιμοποιήσει.